

Razmišljanja o rezultatih gospodarjenja

Ob informacijah občinske skupščine

REZULTATI gospodarjenja v I. polletju nam kažejo niz tendenc, s katerimi moramo računati pri nadaljnjem oblikovanju politike gospodarjenja v občini Šiška. Kljub ugodnim bilančnim postavkam moramo poiskati tiste negativne elemente, ki so in ki bodo v našem gospodarstvu tudi v bodoče bistveno vplivali na rezultate. Nevarnost poprečne ocene informativne analize je v tem, da so analitični podatki vrednoteni po indeksu porasta primerjalnega in baznega obdobja prve polovice leta 1968. Taka opredelitev je lahko zelo napačna in v končni fazi celo nevarna za nadaljnje odločitve.

Pri obravnavi realizacije celotnega dohodka in porabljenih sredstev bi morali izhajati predvsem iz strukture rezultatov oziroma gibanj porablje-

Kako lahko do sedaj ugotovljena akumulacija vpliva na razširjeno reprodukcijo, ko pa so v enaki ali večji meri tudi inflacijske težnje. Ker sem že omenil akumulacijo (ostanek dohodka in amortizacijo), načentam novo vprašanje, za katerega smatram, da je v današnji situaciji zelo važno. To je vprašanje vkalkulirane amortizacije. Iz podatkov je razvidno, da je vkalkulirane amortizacije okoli 8–10 % v končni realizaciji. Jasno nam je, da so organizacije amortizirale osnovna sredstva po minimalnih predpisanih stopnjah in vsled take politike zagotovili sredstva delitve. Osnovni namen amortizacije je enostavno eliminiran, saj se osnovna sredstva obračajo na 10 do 12 let, pri tem pa moramo upoštevati ekonomsko in tehnično zastarelost, kakor razvoj tehnike in tehnologije. Res je predpisana samo minimalna stopnja, toda če se hočemo vključiti v mednarodno delitev dela, potem moramo ustvariti pogoje za vključitev in eden izmed njih je tudi tehnična in tehnološka opremljenost.

Naslednji element delitve so osebni dohodki oziroma sredstva, rezervirana za osebne dohodke. Če iz površnega pregleda obstoječih podatkov je razvidno, da so pri odločitvah delitve sredstev za osebne dohodke nastopale vse mogoče tendence, v manjši meri pa produktivnost dela in strukture rezultatov. Formiranje osebnih dohodkov izhaja bolj iz trenutnih teženj kolektiva z ozirom na življenjske stroške in konjunkturo lastne proizvodnje kot pa realne ocene dela in uspehov. Stanje v organizacijah glede na razvoj je bilo v delitvenih momentih dokaj zanemarljivo, v nekaterih organizacijah pa niso upoštevali niti trenutnega položaja.

V zadnjem času je moč opaziti, da ne zasledimo več izračunov produktivnosti in to iz enostavnega razloga, ker je realno ni moč izračunati (vsak jo računa po svoji metodologiji). Nekatera podjetja izhajajo pri formiranju osebnih dohodkov iz eksistenčnega in življenjskega minimuma,

hodkov, za katero smatram, da ni rešena. Poznamo mnogo vrst notranjih razmerij, ki pa se bistveno ne razlikujejo. Dobro je rešen sistem nagrajevanja proizvodnega kadra, za vse ostale režijske delavce pa je v veljavi klasičen mezdni sistem z urno postavko, korigiran z rezultatom poslovanja ali kakim drugim elementom. Občutek imam, da se bojimo sprejeti sistem, ki bi odpiral stimulacijske možnosti, toda ne samo v pozitivnem smislu. Osebni dohodki bi morali biti v vsakem slučaju vezani na rezultate dela, na strukturo rezultatov, na položaj in program razvoja podjetja. V resnici pa se poslužujemo vseh mogočih možnosti (vse preje kot ekonomskih), to je razvidno iz primera informativne analize, da ima podjetje, ki je poslovalo v I. polletju z izgubo, kar za 8 % večje poprečne osebne dohodke, kot pa je občinski poprečje. Rast osebnih dohodkov brez rezultatov dela povzroča povečanje splošne porabe in s tem objektivne možnosti pritiskov na povečanje cen in tudi povečanje življenjskih stroškov.

Porast medsebojnih terjatev in obveznosti je problem, o katerem se potekajo razgovori v republiških in zveznih organih. Z administrativnim ukrepom ta problem ne bomo rešili. Izhajam iz situacije delovnih organizacij. Te imajo večje želje po naglem razvoju, kot pa so realne možnosti, oziroma razvijajo posamezna podjetja brez ekonomsko utemeljenega zaledja in celo brez lastnih sredstev. Odločiti se bo treba, ali problematična podjetja še saniramo z novimi krediti, ali pa te sanacije poiščemo v drugih oblikah, kot so reorganizacija proizvodnje, integracija, preusmeritev proizvodnje in v končni fazi celo likvidacija, seveda, če nobena druga možnost ne obstaja.

Prej omenjeni administrativni ukrepi za celotno gospodarstvo sploh ne pridejo v poštev, ker bi naredili verjetno več negativnih kot pozitivnih dejstev. Porast dolžnikov v gospodarstvu občine je občuten, tako pa tudi porast obveznosti, vendar so te v manjšem odstotku, tako da prihaja do močne vezave obratnih sredstev, katerih pa v celotnem gospodarstvu občine primanjkuje.

Če zaključim razmišljanje ob doseženem uspehu v prvem polletju, potem lahko ugotovim, da je ta ugoden samo s stališča primerjav s preteklimi obdobji in formiranjem sredstev v občinskem proračunu, kot osnova za nove poslovne odločitve pa je lahko zelo kritičen.

Mtodor SKERJANEC

Ob vsestranskem sodelovanju podjetij »Standard«, »Zidar« iz Kočevja in mestnih komunalnih podjetij delo v Kosezah kljub težavam hitro napreduje

nih sredstev celotnega dohodka in ločitvi fiksnih in variabilnih stroškov. Iz nakazanih pokazateljev pa težko izračunamo izboljšanje ali poslabšanje, ker so podatki baznega obdobja dani za I. polovico preteklega leta, ne da bi bili podani z izhodiščno strukturo, to je zadnji kvartal preteklega leta. Strukturo stroškov zadnjega kvartala omenjam zato, ker je v tem obdobju tendenca porasta celotnega dohodka in stroškov najmočnejša. V vsakem primeru bi lahko izračunali tendenco gibanja, za katero je znano, da je močno progresivna in bo v naslednjem obdobju negativno vplavala na strukturo rezultatov, v končni fazi pa celo na celotni dohodek. Z ozirom na omenjeno tendenco povečanja cen posameznih osnovnih materialov, uslug in do sedaj dosežene akumulacije (10,85 %), lahko vpliva tudi na povečanje cen posameznih proizvodov in uslug, s tem pa tudi novih inflacijskih teženj.

s formiranjem razmerij delitve med minimalnim in maksimalnim osebnim dohodkom, druga podjetja pa iz različnih osnov. Mnenja sem, da bi morale organizacije v vsakem primeru izhajati iz stališča razširjene reprodukcije. Toda ne samo ob formiranju osebnih dohodkov, temveč pri vseh elementih ekonomskega poslovanja. V takem primeru ne bi nosili teže posameznih problematičnih odločitev samo skladi, temveč tudi osebni dohodki.

Zelo hitro sprejemamo programe razvoja, reorganizacij, investicij, ostajamo pa največkrat pri programu razvoja osebnih dohodkov, vsi ostali elementi pa bistveno zaostajajo od projektiranih. Druga vrsta organizacij je taka, ki imajo trenutno konjunkturalen položaj, pri delitvi pa izhajajo iz istih stališč. Seveda pa pri tem ne smemo pozabiti tistih, ki gospodarno poslujejo. Drug, nič manjši problem, je notranja delitev osebnih do-

Zazidalni načrt za Verje in Zgornje Pirniče

SKUPŠČINA občine Ljubljana-Šiška je na svoji seji dne 18. 9. 1969 sprejela zazidalni načrt za območje zazidalnih otokov MeS 17, 18, 20, 22 za naselja Verje in Zgornje Pirniče po projektih, ki jih je izdelal Ljubljanski Urbanistični Zavod. Zazidalni načrt bo preprečil nekontrolirano zazidavo v dveh naseljih. V zadnjih dveh letih je na tem področju namreč bilo izvedenih 60 nedovoljenih gradenj, zlasti na srednji terasi med obema naseljem. Urbanistični zavod je razen 3 objektov vse ostale vključil v zazidalni načrt. Poleg pripomb krajevnih skupnosti Pirniče je dalo na načrt pripombe še 9 občanov. Večino predlogov je urbanistični zavod upošteval.

Po oceni bo v bodoče prebivalo v obeh naseljih okoli 3.700 prebivalcev. Načrt predvideva še gradnjo 102 novih hiš. Predvidel je rezervate za cesto Medvode–Tacen in za lokalne ceste. Načrt obsega rezervat za lokalni center, vzgojno-varstveno ustanovo in šolo. Stara vaška jedra obeh naselij se bodo še vnaprej urejala po urbanističnem planu Medvod, preko lokacijske dokumentacije tako, da zanje ni obvezen zazidalni načrt. Manjše odmike od zazidalnega načrta bo lahko dovoljeval le Svet za urbanizem pri občinski skupščini.